

MAREK LUTY

Hodowla Roślin Strzelce Sp. z o.o. Grupa IHAR
e-mail: m_luty@hr-strzelce.pl

Polska hodowla roślin rolniczych na krajowym rynku nasiennym

Możliwość dalszego wzrostu plonów są ograniczone i w przyszłości prawdopodobnie będą zależały bardziej od czynników biologicznych niż od nowych osiągnięć agrotechniki. Ważnym narzędziem zwiększania plonów będzie stosowanie wysokiej jakości nasion ulepszonych odmian, dobrze dostosowanych do lokalnych warunków. Nasiona muszą być dostępne po konkurencyjnych cenach zapewniających jednak korzyści zarówno dla hodowców i producentów nasion, jak również i dla użytkujących je rolników. Aby tak się stało niezbędne jest prawidłowe funkcjonowanie krajowego rynku nasiennego i krajowej hodowli jako jej znaczącego elementu.

Oceniono stan i potencjał polskiego rynku nasiennego, czyli czynników rynkowych warunkujących możliwości rozwoju hodowli i nasiennictwa.

Przedstawiono jak zmieniała się wielkość i wartość produkcji nasion roślin rolniczych. Oceniono wartość oraz zmiany strukturalne polskiego rynku nasion w latach 2008–2017. Analizowano zmiany udziału polskich hodowli w krajowym rynku hodowlano nasiennym. Przeprowadzono analizę udziałów rynkowych poszczególnych hodowców (polskich i zagranicznych) na rynku zbóż w latach 2000–2018. Analizie poddana została również efektywność hodowlana polskich firm hodowlanych i jej porównanie z konkurencją na polskim rynku. Podjęta została próba odpowiedzi na pytanie dotyczące perspektyw polskiej hodowli i kierunków, w których będzie zmierzać.

Materiał źródłowy stanowiły dane Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych dotyczące rejestracji i plonowania odmian w doświadczeniach Porejestracyjnego Doświadczalnictwa Odmianowego. Wykorzystano także dane Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa dotyczące wielkości produkcji i obrotu materiałem siewnym w analizowanym okresie. Badano jak zmieniała się podaż odmian na rynek, źródła pochodzenia odmian i koncentracja produkcji nasiennej.

O konkurencyjności odmian na rynku można mówić z różnej perspektywy. Dla rolnika istotny jest szereg czynników składających się na wartość gospodarczą

odmiany: poziom plonowania, odporność odmian na stresy, wartość żywieniowa i technologiczna decydująca o możliwości sprzedaży lub wykorzystania płodów rolnych. Dla dystrybutora istotna jest również znajomość wśród rolników marki hodowcy, marki odmiany, wsparcie marketingowe generujące zapotrzebowanie na materiał siewny danej odmiany.